

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-923/20-E

Název	Mateřská škola Horní Újezd, okres Svitavy
Sídlo	570 01 Horní Újezd 143
E-mail	ms.hu@seznam.cz
IČ	71003215
Identifikátor	600099644
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ludmila Juzová
Zřizovatel	obec Horní Újezd
Místo inspekční činnosti	570 01 Horní Újezd 143
Termín inspekční činnosti	4., 7. a 8. 12. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Horní Újezd, okres Svitavy (dále škola) vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem a školní jídelny, která zajišťuje stravování dětí a zaměstnanců v budově školy.

Vzdělávání probíhá ve dvou částečně věkově smíšených třídách (2-4 roky, 4-6let) podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Putování se skřítkem Krásňovískem* (dále ŠVP PV). V době inspekční činnosti bylo zapsáno 28 dětí (nejvyšší povolený počet), z toho dvě děti s odkladem povinné školní docházky, osm dětí v posledním ročníku před nástupem do základní školy a dvě děti mladší tří let. U jednoho dítěte byly diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svoji funkci od září 2019, splňuje předpoklady dané právními předpisy. Její priority, rodinný typ školy zajišťující individuální přístup k dětem a environmentální zaměření školy, vycházejí z reálných podmínek umístění školy. Koncepce, která je zatím součástí ŠVP PV, postupně získává konkrétní podobu na základě hodnotících procesů (pedagogické hodnocení, evaluace podmínek vzdělávání, osobní pohovory s pedagogy, dotazníky pro rodiče, komunikace se zřizovatelem). Ředitelka promyšleně stanovuje strategie a prostředky pro postupné naplňování záměrů ve zkvalitňování podmínek i průběhu vzdělávání. Uplatňuje aktivní, otevřený a vstřícný styl řízení na základě stanovených pravidel a každodenního kontaktu se zaměstnanci. Kontrolní a hospitační činnosti realizuje cíleně a pravidelně. Vzájemné hospitace pedagogů poskytují oboustranně užitečnou zpětnou vazbu. Výsledky hospitační činnosti, potřeby školy, ale i osobní zaměření učitelek jsou východiskem při plánování dalšího vzdělávání. Pro začínající pedagogy je vypracován plán k uvádění do praxe.

Pedagogický sbor tvoří čtyři pedagogické pracovnice na plné úvazky a asistentka pedagoga (úvazek 0,75). Uvedené personální složení, optimální nastavení přímé pedagogické činnosti a rozdělení počtu 28 dětí do dvou tříd (18 a 10 dětí) příznivě ovlivňují možnosti v dostatečné míře individualizovat vzdělávací proces, zohledňovat potřeby a zájmy jednotlivých dětí, včetně dětí s potřebou podpůrných opatření. Řešení pedagogických i organizačních záležitostí dokládají pedagogické rady a provozní porady, včetně stanovených závěrů. Příznivé sociální klima podporují respektující vztahy, vzájemná spolupráce a jasné vymezené kompetence všech zaměstnanců.

Zkvalitňování materiálně technických podmínek pro vzdělávání se ředitelce školy daří především ve spolupráci se zřizovatelem. Škola také využívá finanční prostředky z dotačních programů (*Šablony II*) a ze získaných sponzorských darů od zákonných zástupců dětí (úplata za předškolní vzdělávání není vybírána) i soukromých firem. Prostředí školy je průběžně zlepšováno (odvlhčení budovy, oprava chodníku, rekonstrukce podlah a tříd, nové šatnové bloky aj.). Postupnou obnovu vyžaduje též vybavení pro pedagogy (psací stoly, židle, nábytek pro pomůcky a osobní věci, tiskárna, počítač apod.). V obou třídách jsou rozmístěny herní koutky a centra aktivit pro skupinové a individuální hry, v omezené míře lze realizovat dynamické pohybové činnosti. Nábytek je přizpůsoben věkově rozdílnému složení dětí. Estetická výzdoba vytváří příjemné a podnětné prostředí. Budovu školy obklopuje zahrada a hřiště obce, jejichž vybavení poskytuje dostatek možností k pozorování, experimentování, tvoření, k pohybovým a jiným herním aktivitám. Škola věnuje pozornost preventivním opatřením k zajištění zdraví a bezpečnosti dětí, což dokládají zápisy v třídních knihách. Též v průběhu inspekční činnosti byly děti přiměřenou formou průběžně seznamovány se zásadami bezpečného chování v prostředí školy i mimo něj.

Výhodou školy je vlastní školní jídelna, která umožňuje čerstvost a rozmanitost přípravy stravy. Pitný režim byl zajištěn během celého dne, nápoje byly přístupné a děti je samostatně využívaly, občas na základě pobídnutí ze strany učitelek.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Tematické celky vycházejí z integrovaných bloků ŠVP PV. Při jejich plánování a realizaci je patrné vědomé propojení didaktické nabídky s vzdělávacími cíli a výstupy. V aktuálním působení učitelky je využívána dobrá znalost jednotlivých dětí, zčásti i výsledky pedagogické diagnostiky. Po ukončení tématu je sledováno dosahování klíčových kompetencí a očekávaných výstupů na úrovni třídy.

Ranní činnosti umožňovaly vyváženě spontánní i řízené aktivity. Při volných hrách docházelo k přirozené komunikaci mezi dětmi, navazování sociálních kontaktů a prohlubování sociálních kompetencí. Manipulační hračky a konstruktivní stavebnice účelně rozvíjely jemnou i hrubou motoriku a zrakově pohybovou koordinaci, při skupinových hrách vedly děti částečně ke spolupráci a k hledání různých řešení. Výtvarné a pracovní činnosti napomáhaly rozvoji pracovních návyků (udržování pořádku, vyhrnutí rukávů, úklid pomůcek), fantazie a tvořivosti (nalepování, stříhání, vybarvování, otiskování). Didaktické hry směřovaly k chápání elementárních matematických souvislostí – porovnávání, třídění, přiřazování, chápání číselné řady, což častěji využívaly starší děti. Mladší děti měly vytvořenou věkově přiměřenou nabídku, při které jim byla poskytována individuální pomoc učitelky. Delší časový prostor ranních her by umožňoval i zapojení dětí později přichozích a klidné dokončení již započatých aktivit.

Navazující, společně organizované, řízené aktivity vycházely z dosavadních zkušeností dětí a zvláštností věkových kategorií. Učitelky předkládaly učivo srozumitelné a v přirozených souvislostech. Podporovaly vztah k tradicím, zvyšovaly citovou samostatnost, sebejistotu a psychickou odolnost dětí (*Mikulášská nadílka*). Průběžně zařazovaly metody podporující řečový projev dětí, vlastní aktivitu, pohybové dovednosti a hudební prožitky. Část dětí se však dařilo zaujmout jen na omezenou dobu, což narušovalo průběh činností a vedlo k jejich častému napominání. Zejména u starších dětí je třeba tuto dobu prodlužovat a zařazovat formy podporující experimentování, vzájemnou spolupráci, hledání řešení, samostatné rozhodování a respektování dohodnutých pravidel.

K rozvoji základních pohybových dovedností přispívají pravidelné pohybové chvílky ve třídách i při pobytu venku. Prostředí zahrady a okolí mateřské školy je využíváno k environmentálnímu prožitkovému učení a k podpoře fyzické zdatnosti dětí.

V průběhu dne bylo uplatňováno a vyžadováno zdvořilostní chování. Hodnocení ze strany pedagogů probíhalo převážně motivačně, občas byly děti vedeny k sebereflexi, vzájemné hodnocení bylo zaznamenáno ojediněle. Asistentka pedagoga doplňovala pedagogický proces vedený učitelkou, působila souběžně při výuce, účelně poskytovala pomoc dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami, ostatním jednotlivcům i ve skupině.

Rozvoji řeči je podle vypracovaného plánu věnována pozornost zařazováním průběžných preventivních logopedických cvičení, sledováním vývoje řeči a případným doporučením rodičům spolupráce s odborníky (návštěvy klinického logopeda ve škole jednou měsíčně).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelky sledují průběžný vývoj dětí, vedou si o nich podrobné konkrétní záznamy doplněné kresbou postavy, pracovními listy a portfoliem. Získané poznatky využívají k cílenému rozvoji každého jednotlivce.

V průběhu hospitací děti prokazovaly postupné osvojování základních schopností, poznatků a postojů. Projevovaly se přirozeně, aktivně se zapojovaly do činností. Mezi sebou

i s dospělými komunikovaly bez zábran, dodržovaly základní pravidla společenského chování. Některým dětem činilo problémy dodržování pravidel jednání, respektování pokynů dospělých a udržení pozornosti. Přiměřeně věku a individuálním možnostem děti uměly vést rozhovor, sdělovat myšlenky, formulovat otázky i odpovědi.

Při řízených činnostech děti dokázaly pracovat podle pokynů a uplatňovat jednoduché myšlenkové operace. V oblasti matematických představ chápaly základní číselné a matematické pojmy i souvislosti. Starší děti řešily úkoly a problémové situace, hledaly způsoby, rozvíjely prostorovou, číselnou i písmennou představivost. Většinou měly upevněno správné držení tužky, část z nich se uměla podepsat hůlkovým písmem. Svými reakcemi prokázaly odpovídající poznatky o okolním a přírodním prostředí.

Děti zvládaly základní motorické dovednosti, vědomě napodobily pohyb podle vzoru. Reprodukovaly písně, říkadla a básně, dovedly je rytmizovat a doprovázet pohybem. Pracovaly s výtvarným materiálem a pomůckami, starší děti stříhaly podle nakreslené předlohy, měly vytvořeny pracovní návyky. Při sebeobsluze a stolování projevovaly samostatnost, udržovaly čistotu, starší používaly příbor.

Ke snadnějšímu přechodu do dalšího stupně vzdělávání pomáhá plánovitý rozvoj grafomotoriky a pravidelně realizované činnosti s dětmi v posledním ročníku zaměřené na klíčové oblasti školní připravenosti. Systematická podpora jim byla věnována i v době uzavření mateřské školy (v době mimořádných opatření ve školství v souvislosti s onemocněním COVID-19) formou úkolů na webových stránkách školy nebo osobním předáváním a jejich průběžnou kontrolou.

Důraz je kladen na spolupráci se zákonnými zástupci dětí. Informace o výsledcích vzdělávání, aktuálním dění a probíraném tématu rodiče získávají nejenom ústně při každodenním kontaktu s učitelkami, ale také prostřednictvím nástěnek, na společných akcích a na dohodnutých schůzkách.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo ke změně na pozici ředitelky,
- navýšení počtu tříd od 1. 9. 2020,
- průběžně dochází ke zlepšování materiálního prostředí školy.

Silné stránky

- Aktivita a přístup ředitelky k vedení školy, srozumitelné cíle a strategie, schopnost postupné realizace zavádění změn na základě stanovené reálné koncepce rozvoje školy,
- nízký počet dětí ve třídách, promyšlené plánování a podporující přístup pedagogů umožňují citlivé reagování na potřeby jedinců a podporují jejich osobní rozvoj.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší využívání kooperativních forem a výchovně vzdělávacích postupů podporujících spolupráci, dodržování pravidel, sebereflexi a vzájemné hodnocení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat častěji kooperativní a skupinové činnosti k podpoře spolupráce, rozvoji komunikativních dovedností a respektování pravidel,
- vést děti k dovednosti sebereflexe a vrstevnickému hodnocení, využívat k tomu různé formy a techniky,
- prodlužovat dobu soustředění především starších dětí, vést je k dodržování pravidel a sebekontroly,
- prodloužit dobu ranních her s ohledem na potřeby dětí,
- pokračovat v modernizaci prostředí školy (nábytek pro pedagogy, počítačové vybavení).

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 27. 11. 2020
2. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 1. 9. 2019
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Putování se skřítkem Krásňovískem* s platností od 1. 9. 2020
4. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2020
5. Evaluace tematických celků, školní rok 2020/2021
6. Dotazníky pro rodiče za školní rok 2019/2020
7. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, školní rok 2020/2021 (výběr z dokumentace)
8. Školní matrika, školní rok 2020/2021 (výběr z dokumentace)
9. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2020/2021
10. Třídní knihy, školní rok 2020/2021
11. Přehled docházky, školní rok 2020/2021
12. Přehledy o individuálním rozvoji dětí docházejících do mateřské školy ve školním roce 2020/2021
13. Záznamy z jednání pedagogické rady a provozní porady, školní roky 2019/2020 a 2020/2021
14. Záznamové archy hospitační činnosti, školní roky 2019/2020 a 2020/2021
15. Plán uvádění začínající učitelky
16. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-836/14-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Dvořáková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Dvořáková v. r.

Bc. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Bc. Jan Kozák v. r.

V Pardubicích 14. 12. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ludmila Juzová, ředitelka školy

Ludmila Juzová v. r.

V Horním Újezdu 21. 12. 2020